

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

הבוקר ומי זכתה באוסקר כשחקנית המיטת השנה הטובה ביותר? מידעתי מן הערב הקודם — פגי אשקרופט.

נקודות זה לא הכל

דורון ג'מצי' באמת קלע 51 נקודות במישחק הכדורסל נגד הפועל הגליל העליון (העולם הזה 27.3). אבל נקודות זה לא הכל. הנצחון זה מה שקובע.

יפה מאוד שמצאתם לנכון להזכיר כי האיש של מכבי, ג'מצי', קלע 51 נקודות במישחק נגד הפועל הגליל העליון ונדרך אגב, 30 מהן בעשרה סלים של שלוש נקודות כל אחד. אבל רק שכחתם לכתוב כי זה לא עזר למכבי. הם הפסידו לגליל: 87:104. "האחרים", כבר גלעדי

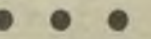
1985: ידע אישי

כותרת ההורוסקופ (העולם הזה 20.3) צדה את עינו של הקורא שטרן וכתגובה שירבט כמה שורות לעיתון.

ביג ריל הכותרת הזאת, 1985 תהיה קצת יותר טובה מקודמתה. האמינו לי, כמו שאומרים, מתוך ידע אישי, או יותר נכון, מתוך נסיון אישי. 1985 חייבת להיות יותר טובה. בליכך גרועה כמו 1984 לא יכולה שום שנה להיות, לפחות לא 26 השנים שלי עלי אדמות. בבקשה, לפי הסדר: פעמיים שירותי מילואים בלבנון, כמעט נצחון הליכוד בבחירות: 52 שבועות פיס, לוטו, טוטו, חישגד ואף לא זכיה של ממש אחת: שתי חברות עובו אותי והשכר שלי, כאיש-מחשבים, נשחק בכמה עשרות אחוזים.

לכן שירבטתי לכם את השורות האלה, כדי שבעלת ההורוסקופ שלכם תדע, שלי היא לא חידשה דבר. זה ש"1985 תהיה יותר טובה — זה המינימום הדרוש לי, ככן מזל טלה.

ברוך שטרן, תל-אביב

בתי-המשפט בבאר-שבע

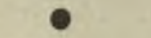
על היחסים בין השופטים, הפקליטות ועורכי-הדין בבאר-שבע (העולם הזה 6.3).

כנציגיו של ציבור עורכי-הדין בבאר-שבע, רואה ועד מחוז באר-שבע והדרום של לישכת עורכי-הדין מחובתו להסב את תשומת-ליבכם, כי אין שחר לקביעותיכם בכתבה לסלק את השופט.

מזה שנים מאופיינת באר-שבע וידועה בציבור ככלל ובציבור המישפטים בפרט, כמקום המצטיין במערכת-יחסים טובה, השוררת בה בין השופטים לבין הפרקליטות וציבור עורכי-הדין בעיר הן במישור המגע במהלך ניהול המישפטים והן במישור שיתוף-הפעולה בין בתי-המשפט, ובראשם נשיאיו, לבין ועד המחוז של עורכי-הדין.

שיתוף-פעולה זה בא לכלל ביטוי, במיוחד, בכל הכרוך בפיתרון הבעיות הפיסיט של מבני בתי-המשפט, שאינם מתאימים ליעודם, בעיות המעיקות על בתי-המשפט ופוגעות קשה בתפקודם.

איתן ברקאי, יו"ר הוועד המחוזי של לישכת עורכי-הדין, באר-שבע

גאולה וחיוסם הזקנים

בכתבתו של חיים ברעם על חברות-הכנס (הנשים במישכן, העולם הזה 6.3) נאמר השאר כי גאולה כהן: "ההתנגדה להקצאת לחיוסם לקשישים במקומות גבוהים, מכיוון שרוב הנהנים יהיו ערבים..."

ח"כ גאולה כהן התמרמרה על מישפט זה, ותבעה להכחישו.

בירור נוסף העלה כי גאולה כהן לא נשאה דברים בשלושת הדיונים על נושא זה שנערכו בכנסת. לדברי אנשי-המערך, היא הצביעה יחד עם הממשלה דא נגד ההצעה של ח"כ יאיר צפן לדרון בהקצבה מיוחדת לחיוסם לקשישים. אין כל הוכחה לכך שהצבעה זו נבעה מן הנימוק שצוטט, אף שלפחות אחד מראשי המערך סבר כך, והוא שהעביר את גירסתו להעולם הזה. משום כך מתקן העולם הזה את הדברים ומתנצל על הגירסה הבלתי-מוכחת.

לניורקאסל, לוועידת צעירי הימין, האחרים לשיבוש. נשאר רק המשקיף הפרלמנטארי שאותו ציטטתם, או אתם, בעצמכם. אז, אחרי הקדמה זאת — הניב הוא "תכן אתה מכניס לעפריים?" רוק: מכניס, ולא מביא. וחוז' מזה, המקום הזה, שהיה בו הרבה תבו, נקרא

ג'מצי

רק הניצחון קובע

עפריים (חורו, פחות או יותר, עם אפריים) ולא עופריים.

אדם מן היישוב

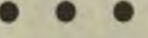
הקוראים עסיס נהנו למיקרא הכתבה על הזמר חיים משה (העולם הזה 20.3).

חבל שזה בא רק אחרי שאיזה מופרע פוצץ לו את המרצדס שלו, אבל בכל זאת החלטנו שצריך לכתוב לכם ולהביע את הערכתנו על הכתבה הזאת, על חיים משה.

סוריסוף זמר נורמאלי. אין לו אשה אמרי-קאית. גם אין לו כל שבועיים אשה אחרת. הוא אפילו אינו מעשן סמים. הוא, כסר הכל, אדם מן היישוב, שיש לו בית, אשה וילדים, ועושה לאחרים טוב על הלב.

אנחנו אוהבים אותך, חיים משה.

אולגה ויצחק עסיס, חולון

בול הגברת הזקנה

מדור הקולנוע (העולם הזה 27.3) סיפר בשיבחה של דיים פגי אש' קרופט, בתפקיד הליידי האנגליה למודת-הנסיון, בסרט המעבר להודו. לפני שבבעה-הדפוס הספיק להת-יבש...

ממש קלעתם בול. ביום השלישי בערב קניתי את העולם הזה. דיפרתי בו, וכדרכי התעככתי על מדור הקולנוע ששעוניו (בעייתי — ככה! אהבה — חלש! המור — מצויין!) חזיבים עליי במיוחד, והעפתי עין על הקטע שלי, ביקור בגברת הזקנה. שסיפר על פגי אשקרופט. ומה קרה? למחרת אני פותחת את עיתון

קווא יקי.

הטיבעי שלהם. במקומות רבים מפגר שיקום בתי-הסוהר אחרי שיקום גני-החיות. לנרסכרגר מספר כי בהולנד חי בתא שבו היה מקלט טלוויזיה כצבעים. הוא יכול היה לטלפן לכל העולם, ולהתייחד פעם בשבוע (ועל פי התקנון: פעם בחודש) עם אשה. הוא היה מנוי על העולם הזה וקיבל ספרים כרצונו. לשון אחרת: השילטון בהולנד, שראה בו פושע מסוכן, הבין כי העונש שהוטל עליו הוא סגירה כמיתקן-כליאה, ותו לא. במסגרת זו ניתן לו ליהנות מכל הזכויות האנושיות האפשריות, וכך צריך להיות.

אם היומרה של החברה היא שבתי-הסוהר קיים כדי להכשיר את האסיר לחיים נורמליים בחברה, ולעזור לו להתגבר על הנטיות האנטי-חברתיות שהביאו אותו לפשע, כי אז שיטה זו נכונה. אין מכשירים גבר נורמלי לחיים בחברה ובמישפחה אם מנתקים אותו במשך שנים ממגע מיני נורמלי. ובוודאי אין מכשירים אותו אם מחזיקים אותו בתנאים תת-אנושיים — כאילו מטרת בית-הסוהר היא להתנגס באסיר ולהפוך אותו ליצור מופרע. שונא-חוק ושונא-חברה.

בית-ספר לפשיעה

מדינת-ישראל היא, מכל הבחינות האלה, מדינה בלתי-הומאנית. יש בוודאי מדינות גרועות ממנה — אוגאנדה וזימבאבואה, למשל. או צ'ילה וסוריה — אך היא רחוקה מן המדינות המתקנות.

זה לא היה מוכרח להיות כך. עם קום המדינה היתה קיימת קבוצה של אנשים, שקיבלה על עצמה להילחם למען בתי-כלא ישראלי שיהיה המתקדם ביותר בעולם, כדי שגם בשטח זה נהיה אור לגויים. קבוצה זו הזמינה גם אותי, והשתדלתי לתרום את תרומתי למאבק זה. אך חיש מהר נעלם מאמץ זה — כמו שאר התיקיות לשמש אור לגויים.

כיום בתי-הסוהר הישראלי הוא חרפה למדינה — ואיש אינו מכחיש זאת. שום בעלי-חיים בגני-החיות של ישראל אינם חיים בצפיפות נוראה כמו האסירים. האסירים הפוליטיים (הקרויים "בית-חוניים") חיים בתנאים מחפירים במיוחד, אך גם האסירים הפוליטיים שותפים לאסון זה. כאשר התגלה כי יש בבתי-הסוהר תארי-גאונים (בתי-סוהר של יהודים) להענשת אסירים בגאון מרמיע וחונק, הוגדשה הסיאה. הכלא הישראלי הוא בית-ספר גבוה לפשיעה. והוא מייצר עבריינים כסרט הנע.

האמתלה של חוסר-כסף מלמדת על בעליה. מדינה הגונרת על אסירים, זקנים, נכים ומוכי גורל אחרים תנאים בלתי-אנושיים. בעוד שהיא מקיימת ביורוקרטיה מנופחת, מפרנסת רבבות טפילים הקרויים בחוריי-שיבה, מעניקה תנאי חיים מופלגים לפרוטקציונרים, ומקמה ישובי חלום למתנחלים — מלמדת על טיב המישטר בה.

לנרסכרגר מגנה בצדק את השופטים השול-חיים אנשים לכלא לשנים ארוכות, אך לא בילו בעצמם אף יום אחד בבית-הסוהר. איני מסוגל להבין שופטים כאלה, כשם שאיני מסוגל להבין איש כמו חיים כהן, הומאניסט מדופלם, היושב מזה שנים בראש ועדה לטיפול בדרר-ענישה — בעוד שהמצב הוא נמשך.

עכשיו יש נציב חדש לבתי-הסוהר. נראה מה רצונו ובכוונו לחולל. העולם הזה בוודאי יעמוד לרשות כל גורם המבקש להביא לשינוי-ערכים במערכת זו.

מ.א.א.א.

תמיד נעים לקבל מחמאות. אך נעים כפליים לקבל מחמאה מאדם שקרא את העולם הזה במשך שנים כנסיבות מיוחדות לגמרי: בחול, בבית-הסוהר, כבידוד. איש כזה יכול בוודאי להעריך את הדברים בצורה מיוחדת. איש כזה הוא יורם לנרסכרגר. בראיון שהעניק לאחרונה לשוש מיימון בידועות אחרונות אמר: "קראתי את אורי אבנרי. אני מאוד מעריך אותו, וגם קרוב לדעות הפוליטיות שלו, והוא לא פעם נתב בבית-הסוהר הוא הכרוסטר של המדינה. ככל מדינה, תראי מה התנאים בבית-הסוהר, ותדעי איזו מדינה זאת."

אכן, זהו תימצות מדויק של דעתי על בית-הסוהר. יש אנשים הטוענים שבהיכנסם למיס-ערה, עור לפני שהם ממיינס ארוחה הם מבקרים בחדרי-השירותים, כדי לעמוד על המצב שם. אם בית-השימוש מלוכלך ומוזנח, סביר להניח כי גם המיטבח מלוכלך וכי מצב המיסערה כולה מוזנח. הוא הדין לגבי בית-הסוהר. טיבה של המדינה ורוחה משתקפים בתחום זה יותר מאשר בכל

אסיר-לשעבר לנרסכרגר

טלוויזיה, טלפון ומין בכלל

תחום אחר. כי בית-הסוהר מתנהל הרחק ממבט הציבור. תושבינו הם אדחים חסרי-שע וחסרי-פח. שאינם יכולים לשלוח מישלחות לפרלמנט ולהקים קבוצת-לחץ בבחירות.

לכן מתייחס כל מישטר לבתי-הסוהר לפי מהותו האמיתית. כאשר המצב הוא בלתי-הומאני, כאשר המדינה מתייחסת אל האסירים כאל לא-אנשים ולא-אזרחים, מעדי הדבר כאלף עדים על טיב המישטר.

לחיות כאדם בכלא

לדעתי — והבעתי אותה עשרות פע-מים בכנסת ומעל עמודי שבועון זה — בית-הסוהר הוא מטבע מהותו מוסד ברבארי. יבוא יום והחברה האנושית תסתכל בבתי-הסוהר בחלחלה, כפי שאנחנו מסתכלים בבתי-המשוגעים של ימים עברו. שבהם עינו את חוליה-הנפש האומללים, קשרו אותם באזיקים לקירות והילקו אותם. "כדי לגרש את השרים".

יש רק נימוק אחד ויחיד לקיום בתי-הסוהר, והוא שהחברה האנושית עדיין לא המציאה שיטה אלטרנטיבית להגנה על החברה. זוהי תעודת עניות לחברה האנושית.

כליאת אנשים מאחורי סורג ובריה, כאילו היו חיות בג'רחיות, היא שיטה בלתי-אנושית. בכל העולם סוגרים כיום את גני-החיות הישנים, ומתקנים לבעלי-החיים פארקים. שבהם הם יכולים לחיות בצורה הדומה ביותר להאביטאט